

ЦЕНТЪР ЗА НЕЗАВИСИМ ЖИВОТ – СОФИЯ

**Отчет за дейността на сдружението за
2007 година**

ВИЗИЯТА на ЦНЖ – София е за свят, в който хората с увреждания имат възможност за избор и могат да живеят независимо, качествено и достойно.

МИСИЯТА ни е насочена към това, хората с увреждания да получат необходимата им подкрепа за постигане на независимо и пълноценно човешко съществуване.

„НЕЗАВИСИМ ЖИВОТ“ от своя страна означава съвкупност от ценности, най-важните от които са:

- право на свободен избор;
- възможност за контрол върху собствената житейска ситуация;
- равни възможности за достъп до всички обществени ресурси;
- участие в живота на общността от страна на хората с увреждания.

Проект: Инфобус „За равнопоставеност“

Период на изпълнение: юни 2006 – юли 2007

Финансираща организация: Швейцарската агенция за развитие и сътрудничество

Бюджет на проекта: 19 920 лева

Основната цел на приключилия през месец юли 2007 година проект "Инфобус „За равнопоставеност" бе да насочи общественото внимание към правата на хората с увреждания в България, като се опита да създаде предпоставки за критично мислене на проблематиката сред широката общественост. В основата на неговото изпълнение залегна масирана информационна кампания за промяна на обществените нагласи, която предвиди организирането на публични събития в различни населени места на България. Акцента на мероприятията бе поставен върху проблемите на достъпността на средата, интегрираното образование и услугите в общността, които се разглеждат през призмата на зачитане и спазване човешките права на хората с увреждания.

За целия период на проекта бяха организирани общо 12 информационни тура, които успяха да покрият 31 населени места от различни краища на страната. По време на посещенията бяха организирани 30 публични събития - 15 акции на открито и общо 15 кръгли маси, дискусии и работни срещи с представители на местни власти, институции и граждански организации на хора с увреждания. По време на тяхното провеждане бяха разпространени 6 973 броя печатни материали на Център за независим живот - София, 1374 флаера и 140 сувенири, които бяха раздавани като награди за участници в организираните игри на открито сред представителите на местните общности.

В хода на проекта бяха произведени и разпространени два вида промоционални материали (ролетка и подложка за мишка) и бе преиздадена книгата „Терминологичен речник в сферата на уврежданията“ (едно от най-търсените заглавия на ЦНЖ – София). Във всички турове на Инфобуса участие взеха експерти от ЦНЖ - София, а в някои от мероприятията към екипа се включваха и външни експерти или хора с увреждания, в зависимост от заявката за вида на събитието от конкретното населено място.

Кампанията получи подкрепа от неправителствени организации, които качиха на своите интернет страници банер или подробна информация за кампанията, като така съдействаха активно за нейната промоция сред широк кръг хора с увреждания и техни правозащитни организации, местни власти и институции, различни местни общности. Подробна информация под формата на официално писмо – представяне на инициативата получиха всички информационни отдели на мрежата „Клуб "Отворено общество" в България.

В ресурсното осигуряване на кампанията се включи Европейският институт, който дари 140 броя промоционни сувенири под формата на тениски, шапки и раници. Те бяха раздавани на участниците в събитията заедно с материалите на ЦНЖ-София.

Медийното покритие на проекта включва 53 отразявания в общо 39 електронни и печатни медии.

За целия период проекта „Инфобус „За равнопоставеност“ изпълни първоначално заложените си цели, а именно - да предизвика критично мислене сред представители на местни власти, бизнес и граждански сектор по отношение спазването и зачитането на човешките права на хората с увреждания в България. След посещенията на Инфобуса в голям брой от посетените населени места, местни власти или неправителствени организации на хора с увреждания предприеха конкретни мерки и инициативи, свързани с подобряването на архитектурната достъпност, с равния достъп на децата с увреждания до общообразователните училища, с подобряване качеството на предлаганите социални услуги в общността.

Наред с тези резултати, проекта успя да придобие голяма популярност и да привлече внимание на редица представители от различни сектори. Най – ярките примери за това са:

- 1) Подкрепата на бензинстанции OMV – България, които направиха дарение под формата на безплатни талони за гориво на стойност 2 400 лева, които успяха да покрият пътните разходи за първите 12 месеца от кампанията;
- 2) Проведената съвместно с българската букмейкърска къща „Еврофутбол“ и

Държавната лотария инициатива „Набиране на средства за пътуващи библиотеки за равен достъп до информация и образование“;

3) Включването на Инфобуса в „Националната кампания за социално включване на хора с увреждания и роми“, провеждана от Център за развитие на медиите – София.

Така, с подкрепата на Швейцарската агенция за развитие и сътрудничество, Инфобуса успя да се превърне в атрактивен и желан партньор за различни представители на държавния, частния и граждански сектор.

Проект „Равнопоставени по закон и в живота – 2“

Период на изпълнение: януари – декември 2007

Финансираща организация: Институт „Отворено общество“ - София

Бюджет на проекта: 10 000 щатски долара

„Равнопоставени по закон и в живота – 2“ е проект, чиято цел бе да допринесе за гарантиране правата на хората с увреждания в контекста на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания и българската нормативна уредба.

Постигането на тази амбициозна цел изисква промени както в Закона за интеграция на хората с увреждания, така и в редица подзаконовни актове. Наред с пропуските в законодателството, съществуват и порочни практики – резултат от традиционни нагласи, слаб контрол от страна на институциите или обикновена немарливост – които поставят хората с увреждания в неравностойно положение. Така например, чл. 52 от Закона за интеграция на хората с увреждания (ЗИХУ) предвижда бюджетни субсидии за национално представителните организации на и за хора с увреждания без да дефинира „националното представителство“. Същите организации формират и така наречения Национален съвет за интеграция на хората с увреждания, който е консултативен орган към Министерски съвет по отношение на политиките в сферата на уврежданията. Така, правителството си купува с парите на всички данъкоплатци съгласието на национално представителните организации, и по-точно на техните лидери, по предлаганите от

него политики, а политическият процес е лишен от най-ценното в едно демократично общество – реалното гражданско участие.

Вероятно в резултат на узаконената „сделка“ между правителството и национално представителните организации, както и на редица други фактори, ЗИХУ продължава да бъде придатък към Закона за социално подпомагане (ЗСП), а държавата продължава да раздава пари на калпак, наречени „месечна добавка за социална интеграция“ (чл. 42 – 44 от ЗИХУ) в размер между 20 и 30 лева, която хората, в това число и членове на национално представителни организации, наричат „месечна подигравка за социална интеграция“. Обясненията на властта, че „държавата няма пари за повече“ са несъстоятелни и говорят за липса на политическа воля да се направят системни промени в социалната политика, които да индивидуализират подкрепата в зависимост от нуждите и социалния статус на всеки човек с увреждане, без никой да бъде лишаван от достъп до социални помощи по смисъла на ЗСП, когато доходите на домакинството са ниски.

Системни промени изисква и механизмът за оценка на уврежданията, понастоящем оставен в ръцете на териториалните експертни лекарски комисии, чиито решения отварят всички врати за всякакви добавки, облекчения или привилегии за хора с увреждания. Социалната оценка, макар и записана в ЗИХУ, се прави съвсем формално, защото не поражда никакви права за човека с увреждане – технически помощни средства, лична помощ или подкрепа за адаптиране на жилището или автомобила все съобразно нуждите на човека.

И ако системата за интеграция на хората с увреждания не работи по системни причини, то липсата на физическа достъпност е резултат единствено от слабия контрол на институциите.

Инициативите на ЦНЖ през 2007 година:

1) Сезиране на националния Омбудсман с текстове от Закона за интеграция на хората с увреждания, които са в противоречие с Конституцията на Република България

На 13 април 2007 година, с писмо вх. № 4118, беше сезиран Националният омбудсман за противоречие на чл. 52 от ЗИХУ с Конституцията на Република България. Очакваше се Омбудсманът, от своя страна, да сезира Конституционния съд за отмяна на тези текстове. Към момента проблемът е сведен до знанието на различни ведомства, но не са предприети никакви мерки. Омбудсманът се е ангажирал да предизвика под своя егида публичен и парламентарен дебат по въпроса, който може да доведе до промени в ЗИХУ без намесата на Конституционния съд.

2) Законодателни промени, чрез които да се гарантира достъпът на хора с увреждания до подкрепа в общността и реална интеграция

2.1. Анализът на ЗИХУ и Правилника за неговата прилагане беше структуриран в табличен вид с коментари от гледна точка на човешките права и интеграцията. Текстът, наречен „Интеграцията и Законът за интеграция на хората с увреждания“ (<http://www.cil-bg.org/bg/publications/Tablitsa-ZIHU-PPZIHU.pdf>), показва колко малко е интеграцията в ЗИХУ и колко неефективно е действието му по отношение на хората с увреждания, които се нуждаят от подкрепа, за да участват в живота на своите общности. Остарелите и неадекватни определения в допълнителните разпоредби потвърждава всеобщото мнение, че ЗИХУ е придатък към ЗСП. В резултат на този анализ бяха подготвени и конкретни предложения за промени в ЗИХУ с мотивите към тях. Основните акценти в предложенията са:

- Агенцията за хората с увреждания, а не Агенцията за социално подпомагане, да контролира изпълнението на закона и да санкционира при неговото неизпълнение. Превръщането на АХУ в изпълнителна агенция за спазване на закона и заложените в него механизми за интеграция на хората с увреждания е гаранция за прилагането му. Така елементът на социално подпомагане в закона ще бъде заменен с политики за социална подкрепа с цел интеграция.
- Социалната оценка, изработена на базата на индивидуалните потребности на хората с увреждания, да получи подобаваща тежест при определяне на компенсаторните механизми за сметка на „всемогъщото“ решение на ТЕЛК. Само на базата на индивидуалните потребности, описани в социалната оценка, може да се компенсира индивидуалният дефицит, предизвикан от увреждането, и да се създадат пълноценни условия за интеграция на хората

с увреждания.

- Държавната субсидия да бъде насочена само и единствено към организации на хора с увреждания и да се предоставя целево за граждански начинания на хора с увреждания, за информационни и застъпнически кампании – а не за услуги в общността, които се финансират по ЗСП.
- Участието на организирани граждани с увреждания в политическия процес да протича по признак значимост на организацията, а не по признак представителност, основана само и единствено на количествени показатели. По този начин ще бъде избегнат конфликтът на интереси – организации, финансирани от държавата, да участват в „консултации“ със същата тази държава и с тях „да се съгласуват“ нейни политически решения.

Промените в ЗИХУ трябва да бъдат съпътствани от промени в други закони. Например месечните добавки за деца с увреждания трябва да заемат системното си място в Закона за семейните помощи за деца; месечната добавка за инвалидност (сегашните месечни добавки за „социална интеграция“), както и облекчението за внос и покупка на лично моторно превозно средство трябва да отидат в ЗСП, където е тяхното системно място; медицинската рехабилитация трябва да бъде преместена в Закона за лечебните заведения, за да се гарантират здравните услуги за хората с увреждания. Това ще позволи на всеки закон да изпълнява функциите си за всички, включително и за хора с увреждания, и ще даде възможност на ЗИХУ да се занимава само с интеграцията на хората с увреждания. През декември 2007 година беше проведена среща със сродни на ЦНЖ организации (без статут на национално представителни) за съгласуване на приоритети, по които да се лобира за промяна на ЗИХУ, а именно – повишаване ролята на Агенцията за хора с увреждания, промени в оценката на уврежданията и по-целенасочено компенсиране на дефицита, предизвикан от увреждането на човека. Направени бяха срещи с различни политически фактори (депутати, общински омбудсмани, изпълнителния директор на Агенцията за хората с увреждания и др.) за разясняване на предложените промени. Към момента отговорните институции оценяват предложенията като състоятелни, но демонстрират сдържаност и нерешителност по отношение на тяхното узаконяване.

2.2. В резултат на заведения през 2006 година колективен иск срещу

Министерството на образованието и науката (МОН) за дискриминация по признак увреждане в системата на общото образование, инициран от ЦНЖ, през месец септември Министър на образованието и науката определи създаването на работна група, която имаше за задача да разработи проект на нова Наредба за обучението на деца и ученици със специални образователни потребности и/или хронични заболявания. В работната група взеха участие представители на МОН, Софийския университет "Св. Климент Охридски" и неправителствени организации (Център за независим живот – София, Български Хелзински комитет, "Всяко дете" – България, Асоциация на родителите на деца с увреден слух, "Спасете децата"- България, БАЛИЗ и Фондация на родителите на деца с епилепсия). Разработването на проекто-наредбата през 2007 година продължи в рамките на пет работни срещи и приключи в края на месец февруари, когато документът бе окончателно одобрен и подписан от всички участници и бе предоставен на Министър на образованието и науката. Въпреки първоначалната идея новата наредба да бъде приета до стартирането на учебната година, документът все още не получава публичност и не е качен официално за коментари и препоръки на електронната страница на МОН. За съжаление, и към днешна дата, съдбата на проекто-наредбата остава неясна.

2.3. В последните няколко години Световната здравна организация (СЗО) лансира нова методика за оценка на уврежданията, наречена Международна класификация на човешкото функциониране, уврежданията и здравето (ICF), която премества фокуса от „липсите“ в човешкото тяло към „компенсациите“ им с цел реализиране потенциала на човека в естествената му среда. ЦНЖ преведе два основополагащи документа на СЗО във връзка с тази методика (ICF за начинаещи и Показатели по ICF) – собствен принос към проекта (Приложение 3) – и започна представянето ѝ. Към момента тази инициатива също среща съпротиви, защото е радикална за българската традиция в сферата на уврежданията, изградена изцяло върху диагностичния подход, който акцентира върху „болестите“ и „дефицита“.

3) Завеждане на съдебни дела по Закона за защита срещу дискриминацията

Сериозно внимание беше отделено и на текущите дискриминационни практики по отношение на хората с увреждания. Заведени бяха както съдебни дела, така и сигнали до Комисията за защита от дискриминация (КЗД), за неспазване на

изискванията за достъпна физическа среда в редица публични институции – Агенцията за социално подпомагане, Столична община и др. Основание за подобни действия има както в Закона за защита от дискриминация, така и в ЗИХУ. Някои от исковете са колективни, към които се присъединиха фондация „Български адвокати за правата на човека“, „Инициатива за равни възможности“, „Достоен живот“ – Бургас, „Ти избираш“ – Стара Загора, като например по делото за дискриминация срещу КЗД в Софийски районен съд (СРС) и по сигнала до КЗД за дискриминация, упражнявана от страна на СРС поради липса на физически достъп до сградата на съда. Впечатляващ е към момента резултатът по отношение на Софийски районен съд: постигнато беше споразумение за адаптиране в конкретни срокове на две от общо трите сгради, в които се помещава СРС, а министърът на правосъдието е подписал заповед, с която задължава всички съдилища да адаптират сградите си, така че да станат в най-скоро време достъпни и за хора с увреждания. Предстои поредно заседание, на което да се вземе окончателно решение по отношение на третата сграда на СРС – Службата по вписванията на бул. Патриарх Евтимий № 1. Наред с това ЦНЖ подкрепи и завеждането на един индивидуален иск за дискриминация поради недостъпност на средата, в който човек в инвалидна количка води дело срещу старозагорска фирма. Успоредно с новите дела и сигнали, продължи работата и по проследяване и участие в съдебни заседания по дела, заведени през 2006 година (проект, финансиран от институт „Отворено общество“), но все още неприключени – например, жалбата пред ВАС срещу чл. 48 от Правилника за прилагане на ЗИХУ за адаптация на МПС на човек с увреждане.

Адвокати по делата са Аделина Герова и Даниела Михайлова, а София Разбойникова и Даниела Екимова се включиха в адвокатския екип на доброволни начала.

Опитът на ЦНЖ до момента показва, че съдебните процедури са най-ефективният инструмент за промяна на средата, но те са приложими само и единствено, когато има качествени закони, на които може да се позовават гражданите и организациите. От друга страна, за съжаление, съдебните процедури отнемат много дълго време – често повече от една година.

Проект „Приобщи човече“

Период на изпълнение: август – декември 2007

Финансираща организация: Фондация ОАК – Женева

Бюджет на проекта: 5 500 щатски долара

Основната цел на проекта „Приобщи-човече“ бе да промоцира принципите и философията на приобщаващото образование на децата с увреждания, посредством проектирането, производството и разпространението на детска обучителна игра, чрез която ученици от масовите училища, техните родители, близки и учители да се запознаят с основни послания за ценността на различията, същността на уврежданията и начини за общуване с хора с увреждания.

Проекта стартира с възлагането за разработване на идеен художествен проект на детска игра, която да следва логиката на популярни настолни игри („Монополи“, „Не се сърди човече“ и др.), но в игрови план да включи попадането в ежедневни ситуации, в които участници са деца с и без увреждания. Разработването на проектната идея бе възложена на консултантска агенция „Алтер консулт“, фирма с доказан опит в провеждането на консултации и обучения в сферата на уврежданията. След изготвянето и окончателното одобряване на концепцията, през месец октомври бяха произведени 500 броя от играта „Приобщи човече“.

В крайният си вариант, играта „Приобщи човече“ е подходяща най-вече за деца от 6 до 10 годишна възраст, а заедно могат да се включват от двама до четирима участници. Правилата не са трудни и не се изисква специалното участие на родителите или други възрастни, а всеки един от комплект на играта включва: правила на играта (1 бр.); игрален плот – 1 бр.; малка книжка за общуването (1бр), карти със специални действия (28 бр.), две зарчета и четири пионки. Целта „Приобщи човече“ е участниците да се преминат през маршрут от 63 квадратчета, 14 от които изискват по-специални действия, свързани с определен тип поведение в ситуация, в която участва дете с увреждане. Победител е този, който финишира пръв върху квадратчето с номер 63. Ако по време на играта играча попадне на квадратче със специално действие, тегли една от двете карти с номера на квадратчето, след което според описаното в картата специално действие, се придвижва по-бързо или по-бавно. Специалните действия (по-бързо

или по-бавно придвижване) са обяснени чрез текст и рисунки в картите със специални действия, обясняващи подходящо или неподходящо поведение към връстниците им с увреждания. За да се свърже поведението на играча с напредъка на фигурите по време на играта се показва позитивното или негативно влияние на конкретните действия. Добрите постъпки са награждавани и придвижват играча напред, а „лошите“ имат противоположен ефект за играча. По този начин, чрез описанието на поведението в конкретната ситуация, децата осмислят резултата от определени житейски постъпки и разбират как трябва да се отнасят към своите връстници с увреждания.

Промоцията на играта стартира през месец ноември 2007 година, като основният използван канал за информация бе под формата на качването на новина за „Приобщи човече“ в интернет страници на различни организации и информационни портали (Център за независим живот – София, Национална мрежа за хора с увреждания, Форум „БГ мама“, Портал „Интеграция“ и др.), а за първи път бе представена неофициално на 11 ноември по време на финалната конференция „Различни възможности - равни права“, където бяха разпространени над 100 комплекта от играта. Като част от промоцията и популяризацията на играта, в хода на проекта бяха произведени 100 броя рекламни фланелки с логото на „Приобщи човече“, които бяха използвани по време на представянето на играта и като подарък за деца и ученици, до които достигна играта. Официална премиера на играта се състоя на 3 декември (международен ден хората с увреждания) с организирането на „Час по приобщаване“ в 73-то училище „Владислав Граматик“ в град София. В събититето взеха участие над 40 деца, които организираха турнир с над десет отбора по „Приобщи човече“. Всеки победител от различните отбори получи като награда комплект от играта, а всички участвали ученици получиха фланелка с логото „Приобщи човече“. Представянето на играта намери широко медийно отразяване – в 22 електронни медии излязоха общо 25 материала, посветени на „часа по приобщаване“.

Към края на месец декември 2007 година, от играта са разпространени 407 комплекта сред детски градини, училища, неправителствени организации и ресурсни центрове за обучение на деца със специални образователни потребности в над 13 града от страната.

Ето и част от коментарите и реакциите, които „Приобщи човече“ предизвика:

- Форум „БГ Мама“

<http://forum.bg-mamma.com/index.php?topic=242229.msg5819248>

Venerus:

„Играта е страхотна. Браво на "Центъра за независим живот"! По много достъпен и интересен начин, учи децата да приемат различните от тях. Очаквах много въпроси от децата при описанията на наградите и глобите. Може би, те вече са приели, че всеки човек в света е различен и нямаше въпроси от такъв характер. В понеделник ще занесем останалите игри в детските градини на децата. Много ми е интересно, как ще реагират госпожите и другите деца.“

- Национална мрежа за хора с увреждания

http://network-hv.com/index.php?option=com_content&task=view&id=464&Itemid=0

г-жа Радка Сиренкова, гр. Сливен:

„Играта наистина е интересна и е лесна за децата ни. Би трябвало във всяко училище да се помисли за снабдяване с нея и децата още от подготовителните групи да се учат да играят с нея, за да приемат различието за нещо съвсем нормално.“

- г-жа Дора Давидова <cvetia@abv.bg>

„Здравейте. Честита нова 2008-ма година. Отдавна се каня да ви пиша, но все не ми остава време. Искам да ви кажа, че дъщеря ми (5г.) е много щастлива, че има тази игра, която получи за Коледа. Играем я почти всеки ден. Разпитва ме, и с интерес слуша, когато ѝ чета картите към играта. Мисля, че тази игра е един много добър подход да покажем и запознаем децата с малка част от проблемите на "различните" дечица. Надявам се в детската градина също да я играят и госпожите да намерят подходящите думи да обясняват на децата там.“

С уважение, Дора Давидова

“Национална кампания за социално включване на роми и хора с увреждания”

Период на изпълнение: януари – декември 2007

Финансираща организация: Център за развитие на медиите – гр. София

Бюджет на проекта за ЦНЖ: 10 697,50 евро

В периода януари – декември 2007 „Център за независим живот“ - София и фондация „Здравето на ромите“ - Сливен се включиха като партньори в организирането и провеждането на „Национална кампания за социално включване на роми и хора с увреждания“. Инициативата бе на „Център за развитие на медиите“ - София и се осъществи в рамките на проект по Програмата на Общността „Действия на Общността за насърчаване на сътрудничеството между страните членки да се борят със социалната изолация“ на Европейската комисия.

Проектът бе насочен към повишаване на обществената информираност и съзнание по проблемите на социалното включване и бе изготвен и съобразен с подписания от Република България Съвместен меморандум по социално включване с цел подготовката на страната за пълноправно участие в открития метод на координация по въпросите на социалното включване след присъединяването ѝ към ЕС.

Кампанията обхваща 10 града на страната (Бургас, Видин, Добрич, Кюстендил, Монтана, Пловдив, Русе, Сливен, Стара Загора и Шумен) и бе насочена към насърчаване на по-добрата комуникация между представители на местните власти, неправителствени организации и медиите, както и към повишаване степента на участието на хората с увреждания и ромите в обществения живот и в процесите на вземане на решения.

Изпълнението на дейностите по проекта включи:

- изработване на промоционални и информационни материал (телевизионни и радио клипове, плакати и брошури, интернет страница и информационен бюлетин);
- специализирани курсове за журналисти от десетте населени места и

- създаване на мрежа от регионални журналисти;
- провеждане на публични форуми във всяко едно от населените места и предоставяне на информационни услуги чрез специализирания информационен микробус на Център за независим живот;
 - провеждане на финална национална конференция под наслов „Различни възможности, равни права“ в град София;
 - изготвяне и издаване на две печатни заглавия - Наръчник за бъдещи инициативи на тема социално включване и насоки за организиране на публични форуми по темата и Доклад за напредъка на Националния план за действие по Съвместния меморандум за социално включване.

Информация за кампанията може да намерите на специализираната интернет страница на адрес: <http://www.socialinclusion-bg.net/>.

Проект „Пътуващи библиотеки за равен достъп до образование и информация“

Период на изпълнение: май – юни 2007

Финансираща организация: „Еврофутбол“ ООД

Бюджет на проекта за ЦНЖ: 14 958 лева

Проект „Пътуващи библиотеки за равен достъп до образование и информация“ бе финансиран в рамките на инициативата „Печелиш и помагаш“ на „Еврофутбол“ ООД и Държавната парично-предметна лотария, а в неговото изпълнение се включиха фондация „Работилница за граждански инициативи“ и „Център за независим живот“- София.

Основната цел на проекта бе създаването на реални предпоставки за повишаване на информираността на хората с увреждания, като едно от необходимите и приоритетни условия за тяхното включване в обществения живот. За постигането на тази цел бяха планирани и осъществени дейности в две основни насоки: (1) подобряване на достъпността на три библиотеки и един информационен център и (2) организиране на хепънинги с адаптирания информационен микробус на „Център за независим живот“ - София, а

изпълнението на проекта обхвана четири града в България – Разград, Гоце Делчев, Бургас и Стара Загора.

В град Гоце Делчев бе приспособено читателско място за ползване от хора със зрителни увреждания в библиотеката при читалище „Просвета“. За целта, с предоставените от Еврофутбол средства са закупени: компютърна конфигурация (компютър, монитор, клавиатура, мишка) и мултифункционално устройство (копирна машина със скенер и принтер) на обща стойност 2200 лв. Със свои средства читалището финансира закупуването на бюра за компютъра и копирната машина и инсталирането на допълнителен софтуер за разпознаване на оптични символи ABBY Fine Reader на обща стойност 615, 03 лв. Читателското място бе официално открито на 8 юни 2007 г. от председателя на читалищното настоятелство г-н Кобаков в присъствието на множество местни, регионални и областни медии – кабелна телевизия „Алома“, гр. Гоце Делчев, регионални телевизии „Око“ и „Канал Пирин“, гр. Благоевград, регионално радио „ V 99“ и общинско кабелно радио, гр. Гоце Делчев, радио „Фокус“, гр. Благоевград, регионалните вестници „Хроника“ и „Нова Места“, гр. Гоце Делчев и областните вестници „Вяра“ и „Струма“, гр. Благоевград.

В регионалната библиотека „Проф. Боян Пенев“ в Разград също бе приспособено читателско място за хора със зрителни увреждания. С предоставените от Еврофутбол средства бяха закупени компютърна конфигурация (компютър, монитор, мишка и клавиатура) с операционна система Windows XP, софтуерът ABBY Fine Reader и скенер на обща стойност 1800 лв, а библиотеката предостави допълнително 324, 46 лв. свои средства за закупуване на специално бюро и маса за техниката. Откриването на читателското място стана на 11 юни от кмета на града г-н Денчо Бояджиев и директорката на библиотеката г-жа Мирослава Кацарова, като сред гостите бяха представители на местната власт (ресорен заместник кмет и общински съветници), граждани с увреждания, ученици деца и педагози от Център за рехабилитация и социална интеграция „Емилиян“ и журналисти от следните медии – местен „Лудогорски вестник“, гр. Разград, регионален вестник „Форум“, гр. Русе, местна телевизия „Лудогорие“, гр. Разград, кабелна телевизия „КИС 13“, гр. Русе, кореспондент на ВТВ, общинско радио Разград.

Третото достъпно читателско място беше приспособено в читалнята за текуща периодика на Регионална библиотека „П. К. Яворов“ в гр. Бургас. Изключително голям интерес към събитието проявиха както хората със зрителни, така и с физически увреждания, тъй като читалнята, в която е разположен компютъра е единствената достъпна за хора, ползващи инвалидни колички. С предоставените от Еврофутбол средства бяха осигурени компютърна конфигурация (компютър, монитор, мишка и клавиатура) с операционна система Windows XP и комбинирано устройство – скенер, копир и принтер. Официалното откриване стана на 12 юни 2007 г. от директорката на регионална библиотека „П. К. Яворов“ г-жа Наталия Коцева в присъствието на много медии – регионалните вестници „Местен 24 часа“, „Морски труд“, „Компас“, „Бургас днес и утре“, областен вестник „Черноморски фар“, регионална телевизия „Канал 0“ и кабелна телевизия „СКАТ“.

В град Стара Загора бе осигурен физически достъп за хора с физически увреждания до помещенията на информационния център към Обществен дарителски фонд. За целта с предоставените от Еврофутбол 2200 лева беше изградена бетонова рампа към входа на Центъра, съобразена с изискванията на нормативната уредба и възможностите на мястото. Заедно с това входната врата бе сменена с по-широка, която да позволява преминаването на хора, ползващи инвалидни колички. Официалното откриване на достъпния информационен център се проведе на 20 юни в присъствието на представители на местната власт, неправителствени организации и граждани с увреждания, които имат възможност лично да се убедят във функционалността на новите придобивки. Събитието е широко отразено сред водещите медии в Стара Загора. Разширени репортажи са излъчени от телевизии „Стара Загора“, „Тракия“, „ТВ 7“ и телевизия „Стойчев“, както и от всички местни радиостанции. Подробни статии са поместени във вестниците „Старозагорски новини“, „7 дни Стара Загора“, „Дума“ и „24 часа“, в агенция КРОСС и в Икономическия портал на регион Стара Загора.

Наред с това, във всеки от четирите града, включени в проекта, бяха организирани хепънинги на открито, които включиха музикална програма, представяне на пиесата „Ние и то“ на театър „Цвете“, много и различни игри с награди. По време на тези събития също така бяха представяни целта на проекта и новите придобивки на адаптираните обекти, като заедно с това се демонстрираха и възможностите, които предоставя на хората с увреждания

адаптирания информационен микробус на Център за независим живот. На голям интерес се радваха и печатните издания на ЦНЖ - общата цифра разпространени за четирите населени места материала надхвърли 1200 броя от различни заглавия, засягащи тематиката на уврежданията. И в четирите населени места адаптирането на избраните места и провеждането на хепънингите се радваха на голям обществен интерес и събираха голяма и разнородна публика. По този начин бяха установени и множество нови контакти с местни хора с увреждания, които ще са от полза за по-широкото разпространяване на идеите на независимия живот и иницирането на промяна в градовете.

Благодарение на подкрепата на „Еврофутбол“ ООД, инициативата „Пътуващи библиотеки за равен достъп до образование и информация“ получи допълнителна субсидия в размер на 2837,34 лева, формирана от 11% от общите постъпления на целевия тираж на Държавната парично-предметна лотария.

Мото поход „Свобода на колела“ 2007 година

В началото на месец септември 20 български активисти за правата на хората с увреждания от различни краища на България изминаха над 3000 км. по дестинацията София – Страсбург – София, за да се включат в европейската инициатива Мото-поход: “Свобода на колела”. Това стана възможно благодарение на идеята на Център за независим живот – София за първо българско участие в това събитие, която намери финансова подкрепа от сродна организация в Норвегия – кооператива за лична помощ ULOBA, както и от Темпо Петрол – една българските компании, която подхожда сериозно към призива на ООН за социална отговорност на бизнеса.

„Свобода на колела“: Страсбург 2007 беше третото издание на инициативата на Европейската мрежа за независим живот, провеждана на всеки две години, и е част от общата стратегия за овластяване на хората с увреждания в Европа. Това е възможност за хората с увреждания от различни европейски страни да се срещнат помежду си, с евродепутати, с представители на важни институции на Европейския съюз и открито да заявят своите виждания и искания за промяна в

политиките, имащи отношение към техният живот. Акцента на това трето издание на „Свобода на колела“ бе поставен върху услугата „Лична помощ“.

На 4 септември, двадесетте български участника в европейския поход на хора с увреждания се срещнаха с българските евродепутати, на които връчиха петиция с осем точки, обобщени в три основни групи: Европейския съюз да ратифицира Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания максимално бързо и да насърчи страните-членки да ускорят процеса в собствените си държави, личната помощ да стане основно човешко право в рамките на Съюза и 5 % от средствата на Европейския съюз за международно развитие да бъдат насочвани към проекти за човешки права на хората с увреждания в развиващите се страни. Първото поколение български евродепутати – в лицето на Николай Младенов, Биляна Раева, Душана Здравкова, Маруся Любчева, Петя Ставрева, Румяна Желева, Мариела Баева, Филиз Хюсменова, Метин Казак, Евгени Кирилов, Владко Панайотов, Димитър Стоянов, Владимир Уручев, Кристиан Вигенин – се ангажираха както с подкрепа на исканията в рамките на ЕП, така и да положат усилия за реална промяна на политиките в България.

Събрани заедно от една идея – личната помощ да бъде провъзгласена като човешко право - на 5 септември стотици хора с увреждания (българи, ирландци, германци, норвежци, шведи британци), изминаха маршрута от над два километра от начална точка улицата на Мира до сградата на Европарламента. Господин Ханс-Герт Пьотеринг, председател на Европейския Парламент, обяви публично своята подкрепа, а зала R.3.1 в която се провеждат заседанията на Интергрупата по уврежданията към Европейския парламент, беше изпълнена до краен предел. За съжаление всички присъстващи научиха, че България е една от петте страни-членки, които към момента на срещата не са подписали и ратифицирали Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания и затова, че през юли 2007 е заведен иск срещу България за това, че жена с умствени увреждания от институция е починала и никой не е понесъл отговорност за това.

Въпреки тези негативни новини българските участници с увреждания се представиха достойно при своето първо участие в този европейски форум и се върнаха в България с надеждата за настъпване на положителна промяна, която зависи от работата и усилията на всички – както от държавата, така и от

гражданите – с и без увреждания.

Наблюдателница

„Наблюдателницата“ беше финансирана от Тръста за развитие на гражданското общество в Централна и Източна Европа и имаше за цел да даде един критичен поглед към политиките и практиките в сферата на уврежданията. Резултатът от работата по този проект е поредица аналитични материали, публикувани в сайта на ЦНЖ, които третираат проблеми на образованието, услугите, участието на хората с увреждания при вземането на политически решения.